

Modern hayvancılık işletmesine devlet desteği

Sırrı YILMAZ

KIRIKKALE İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürü Sırrı Yılmaz, hayvancılığa yönelik kurulacak modern tesislerde devletin yüzde 50'ye kadar hibe desteği vereceğini söyledi. Doğu Anadolu, Güneydoğu Anadolu, Konya Ovası ve Doğu Karadeniz Projeleri kapsamındaki illerde hayvancılık yatırımlarının desteklenmesine ilişkin Bakanlar Kurulu kararı ile yürütülen des-

teklimler için 2018 yılı uygulama tebliği yayımlandı. Bu tebliğe göre yeni ahır, ağıl yapacak ya da mevcut işletmesinde tadilat yapacak çiftçilerin masraflarının yüzde 50'sine kadar destek verilmesi kararı alındı. Konu hakkında açıklama yapan

Kırıkkale İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürü Sırrı Yılmaz, Kırıkkale çiftçisinin desteklerden haberdar olması ve etkin bir şekilde yararlanması için çaba sarf ettiklerini belirtti. Modern hayvancılığa geçişin Kırıkkale ve Türkiye adına

büyük önem arz ettiğine değinen Yılmaz, "Hayvancılığın modern bir altyapıya kavuşması ve yüksek verimli üretim yapabilmesi için en başta modern ahır ve ağıllara ihtiyaç vardır. Bu destek ile elimizde modern işletme sayısının artışına ve hayvan varlığının artmasına büyük katkı sağlanabilir. Başvuru yapmak isteyen veya konu hakkında bilgi almak isteyen tüm çiftçilerimizi il müdürlüğümüze davet ediyorum" şeklinde konuştu.

Tebliğ gereği olarak, başvuru tarihinden en az bir yıl önce Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Hayvancılık Bilgi Sistemi'ne kayıtlı olan ve 10 ile 49 baş arası büyükbaş hayvanı ya da 100 ile 200 baş arası **küçükbaş hayvanı** olan işletme sahiplerinin başvuru yapabileceğine vurgu yapan Yılmaz, başvuruların 1 Ocak 2018 tarihi itibarı ile başladığını ve 31 Ocak 2018 günü sona ereceğini belirtti. **İHA**

Tarımda 2018'de Neler Olacak?

Gündemin anlık değiştiği, planlamanın önemsenmediği bir ülkede gelecekte neler olabileceğini tahmin etmek zordur.

Tarım gibi dış etkilere açık bir alanda belli öngörülerde bulunmak daha da zor. Gelecekte haberler vermek gibi bir niyetimiz ve gücümüz yok. Yapılan açıklamalar, alınan kararlar ve yaşanan gerçekler 2018'de tarımda neler olacağı hakkında önemli ipuçları veriyor. Tarımda 2018 yılında olası gelişmeleri şöyle özetleyebiliriz:

1- İklim değişikliği ve kuraklık Küresel iklim değişikliği tarımı tehdit eden en önemli sorun olarak görülüyor. Orman ve Su İşleri Bakanı Veysel Eroğlu'nun verdiği bilgiye göre, Türkiye son 44 yılın en kurak dönemini yaşıyor. Kuraklıkla mücadele için Bakanlık tarafından "Ulusal Kuraklık Yönetimi Eylem Stratejisi" hazırlanıyor.

Türkiye Erozyonla Mücadele, Ağaçlandırma ve Doğal Varlıkları Koruma Vakfı (TEMA) doğal felaket olan kuraklığın sadece tarım için değil, su sorunu ile kentleri de tehdit ettiğini duyurdu.

Hükümetlerarası İklim Değişikliği Paneli'ne göre iklim değişikliğinden en fazla etkilenenler Akdeniz Çanağı'nda bulunan Türkiye'nin Güneydoğu ve Doğu Anadolu bölgelerinde yüzde 20 ile yüzde 40 arasında, İç ve Batı Anadolu bölgelerinde ise yüzde 40'ı aşan oranlarda yağışların azalacağı öngörülüyor. Bu durum gelecekte bugünkünden daha uzun ve şiddetli kuraklıkların sıklıkla yaşanması olasılığını artırıyor. Yapılan kuraklık riski çalışmalarında Türkiye nüfusunun 50 milyonluk kesimini barındıran 30 şehrin büyük oranda kuraklıktan etkileneceği görüldü.

TEMA Vakfı, kömür madenciliği ve kömürlü termik santral yatırımlarının teşvik edildiğine dikkat çekerek büyük ölçüde suya ihtiyaç duyan kömürlü termik santrallerin planlanmış olması giderek kuraklaşan ülkemizde suyun kullanımı açısından bir tezat oluşturuyor. Türkiye'nin en verimli ovaları, kıyıları, zeytinlikleri termik santrallere feda edilirken, iklim değişikliğine katkımız da gün geçtikçe artıyor.

2018'de kuraklığın yanı sıra termik santrallerin tarıma etkilerinin gündemde olacağını tahmin ediyoruz.

2- Gıda fiyatları ve enflasyon Geçen yıl olduğu gibi gıda fiyatları ana gündem konularından biri olacak. Her ay enflasyon verileri açıklandığında gıda fiyatları gündem oluşturacak. Tarımda ve gıdada yüksek girdi maliyetleri nedeniyle artan fiyatlar tartışılacak.

3-Ana gündem ithalat Tarımda ithalat politikası bu yıl da sürdürülecek. Hayvancılık, hububat, bakliyat, yem hammaddeleri, bitkisel yağlar başta olmak üzere ithalatın 2017'den daha yüksek olması bekleniyor. Bunun ilk sinyalleri 2017 sonunda verildi. Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı Ahmet Eşref Fakıbaba'nın, konuşmalarında "bende ithalata karşıyım" demesi ithalatın artarak devam edeceği gerçeğini değiştirmiyor. Fakıbaba, 2018'de 300 bin ton et ithal edileceğini söylüyor.

Bakanlar Kurulu'nun, "İthalat Rejimi Kararı"nda gümrük vergilerinde yapılan

değişiklikler de ithalat politikasının devam edeceğinin en önemli göstergesi. Resmi Gazete'de yayımlanan kararda canlı hayvan, karkas et, yem hammaddeleri, buğday, mısır, arpa ve daha bir çok üründe gümrük vergileri düşürüldü. Bazı ürünlerde sıfırlandı. Bakanlar Kurulu Kararı ile Toprak Mahsulleri Ofisi'ne verilen hububat ürünlerini sıfır gümrükle ithalat yetkisi devam edecek. Et ve Süt Kurumu, sıfır gümrükle canlı hayvan ve kırmızı et ithalatını sürdürecektir.

İthalata dayalı tarım politikası kırsalda nüfusun azalmasına, tarımsal üretimin düşmesine neden olurken, Türkiye'nin ithalat faturası büyüyecek.

4- Tarım destekleri

Bu yıl çiftçilere 14.8 milyar lira destek ödenecek. Bu desteğin 4 milyar lirası hayvancılığa verilecek. Mazot desteğinin de çok büyük artış olacak. Başbakan Binali Yıldırım'ın Ekim 2016'da açıkladığı, "çiftçinin kullandığı mazotun yarısı bizden" taahhüdü nihayet bu yıl yaşama geçirecek. Çiftçilere 2018 yılı bütçesinden 1.9 milyar lira mazot desteği ödenecek. Kırsal kalkınma yatırımlarına 1.7 milyar lira, pamuk üreticilerine 1.5 milyar lira destek ödemesi yapılacaktır.

Tarım destekleri konusunda bu yıl yeni bir uygulamanın da başlaması bekleniyor. Bakanlar Kurulu'nun daha önce aldığı karar doğrultusunda sertifikalı tohum kullanmayan çiftçilere tarım desteği ödenmeyecek.

5- Buzağı yılı ve hayvancılık

Bu yıl hayvancılık sektörü kırmızı et ve çiğ süt fiyatı, ithalat, destekler ve buzağı kayıpları ile hep gündemde olacak. Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı Ahmet Eşref Fakıbaba, buzağı ölümlünün yüzde 15'ten yüzde 5'e düşürülmesi için 2018'i hayvan hasatlıkları ile mücadele ve buzağı yılı ilan ettiklerini açıklamıştı. 2017 yılında kaldırılan besi desteği bu yıl tekrar uygulanacak. Hayvan başına 250 lira ödeme yapılması öngörülüyor. Hayvancılık politikasında önemli değişikliklerin olacağı 2018'de en az 3 yıl sürecek yeni bir proje ile sözleşmeli üretim yapacak küçük aile işletmeleri desteklenecek. Milli Hayvancılık Politikası temel alınarak hazırlanan proje ile küçük aile işletmeciliği, besicilik ve küçükbaş hayvancılığa yönelik destekler artıracak. İlk etapta 20 bin işletmenin rehabilitasyonu öngörülüyor.

6- Gübrenin maliyeti ve fiyatı

Bu yıl gübre konusunda bir ilk yaşanıyor. Amonyum nitratlı gübrelerin patlayıcı yapılarında kullanılmasını önlemek amacıyla tüm gübrelerin karekod ve DNA Barkod ile izlenmeye alınması Ocak 2018 itibarıyla başladı. Dünyada ilk kez Türkiye'de başlayan bu uygulamanın, gübre maliyetini artırması ve bunun da çiftçiye fiyat artışı olarak yansımaları bekleniyor.

7- Teknoloji kullanımı

Tarımda maliyetlerin yükselmesi, verimliliğin düşmesi, yaşanan kırsal nüfus, işçi bulunamaması gibi sorunlar tarımda teknoloji kullanımını zorunlu hale getiriyor. Bu yıl tarımda teknoloji kullanımı daha çok gündeme gelecek. Özetle, yeni yıllarda birlikte umutların yeşermesini bekliyoruz. Ancak, geçmişten gelen kronik sorunlar, ithalata dayalı politikalar Türkiye'yi tarımda her geçen yıl daha çok dışa bağımlı hale getiriyor. Dileğimiziz üretimi destekleyen, artıran, üreticini ve tüketiciciyi koruyacak ulusal bir politikanın uygulanması.

Koyun beşiz doğurdu

Bayramiç ilçesinde, Cahit Gezg'in 4 yaşındaki Sakız cinsi koyunu, bir batımda beşiz doğurarak şaşkınlık yarattı. » Sayfa 3'te

Koyun beşiz doğurdu

Bayramiç ilçesine 8 kilometre uzaklıktaki Pınarbaşı köyünde, dededen kalma **küçükbaş hayvan** yetiştiriciliği işini 10

yıldır devam ettiren Cahit Gezgin'in (35) Sakız cinsi koyunu, bir batımda 5 yavru dünyaya getirdi. Yavruların hepsini birden doyurmakta zorlanan koyunun

Bayramiç ilçesinde, Cahit Gezgin'in 4 yaşındaki Sakız cinsi koyunu, bir batında beşiz doğurarak şaşkınlık yarattı.

yardıma sahibi yetişti. Anne, 2 yavrusunu emzirerek büyütürken, Gezgin ise diğer üç yavruyu kendi elleriyle besliyor. Hayvancılıkla geçimini sağlayan Cahit Gezgin, 150 koyunu bulunduğunu, birinin 5 yavru birden dünyaya getirmesiyle hem şaşkınlık hem de sevinç yaşadığını söyledi. Beşiz doğumun ender bir olay olduğunu belirten Cahit Gezgin şöyle konuştu: Dededen kalma bu hayvancılık işini yapıyoruz. İlk defa başımıza böyle bir şey geldi. Bir koyunun beşiz doğurduğunu ilk defa gördük. Annesi şuanda iki yavruyu emziriyor. Diğer 3 yavruya ise ben annelik yapıyorum. Diğer anaç koyunlardan aldığımız sütü biberonla yavrulara içirip karınlarını doyuruyorum. » İpek Güneş

Ahır ve Ağıl Yapımına Yüzde 50 Hibe

Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü, Hibe Projesi kapsamında büyükbaş-küçükbaş hayvancılık işletmeleri için yeni ahır-ağıl yapımı inşaat yatırımlarına yüzde 50 hibe desteği verileceğini açıkladı.

DOKAP 2018 Yılı Ahır-Ağıl Başvuruları Başladı
Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü tarafından yapılan açıklamada, DOKAP 2018 yılı ahır-ağıl başvuruları için yetiştiricilere 1 Ocak - 31 Ocak 2018 tarihleri arasında il müdürlüğüne

başvuruda bulunabilecekler.

Açıklamada, "Bakanlar Kurulunun 2014/6359 sayılı Kararına istinaden, Bakanlığımız tarafından hazırlanan; DAP, GAP, KOP ve DOKAP Kapsamındaki İllerde Mevcut Damızlık Sığır ve Damızlık Koyun İşletmelerinin İnşaat ve Damızlık Erkek Materyal Temininin Desteklenmesine İlişkin Uygulama Esasları Tebliği (Tebliğ No: 2017/2) gereğince; 2016 yılından beri ahır-ağıl yapımı ve tadilatına % 50 hibe desteği uygulanmaktadır. İlimizde 2016 ve 2017 yıllarında yapılan başvurulardan, Bakanlığımız tarafından projeleri onaylanan yatırımcılarımızdan 50' si projelerini tamamlamış olup, toplam 5.666.405,00 TL hibe ödemesi hak etmişlerdir.

19 yatırımcımız ise projelerine inşaat aşamasında devam

etmektedirler. Projelerini tamamladıklarında yaklaşık 2.300.000,00 TL hibe ödemesi alacaklardır.

2018 yılında devam eden ahır-ağıl yapımına % 50 hibe projesine, başvuru tarihinden en az bir yıl önce Bakanlığımız Hayvancılık Bilgi Sistemine kayıt yaptırmış olan ve başvuru tarihinde ise en az 10 en fazla 49 baş anaç sığır veya en az 100 en fazla 200 baş anaç koyun - keçi kapasiteli aktif işletmesi olan yetiştiricilerimiz başvurabilirler. Yetiştiricilerimiz 1 Ocak - 31 Ocak 2018 tarihleri arasında İl Müdürlüğümüze başvuruda bulunabileceklerdir" ifadelerine yer verildi.

Konu hakkında detaylı bilgi almak isteyen yetiştiricilerin ise İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğüne müracaat etmeleri gerekiyor.

Rasim Öztürk

Tarımda 2018'de neler olacak?

TARIM DÜNYASINDAN

Ali Ekber Yıldırım

aey@dunya.com

Gündemin anlık değiştiği, planlamanın önemsenmediği bir ülkede gelecekte neler olabileceğini tahmin etmek zordur. Tarım gibi dış etkilere açık bir alanda belli öngörülerde bulunmak daha da zordur. Gelecekte haberler vermek gibi bir niyetimiz ve gücümüz yok. Yapılan açıklamalar, alınan kararlar ve yaşanan gerçekler 2018'de tarımda neler olacağı hakkında önemli ipuçları veriyor. Tarımda 2018 yılında olası gelişmeleri şöyle özetleyebiliriz:

1- İklim değişikliği ve kuraklık

Küresel iklim değişikliği tarımı tehdit eden en önemli sorun olarak görülüyor. Orman ve Su İşleri Bakanı Veysel Eroğlu'nun verdiği bilgiye göre, Türkiye son 44 yılın en kurak dönemini yaşıyor. Kuraklıkla mücadele için Bakanlık tarafından "Ulusal Kuraklık Yönetimi Eylem Stratejisi" hazırlanıyor.

Türkiye Erozyonla Mücadele, Ağaçlandırma ve Doğal Varlıkları Koruma Vakfı (TEMA) doğal felaket olan kuraklığın sadece tarım için değil, su sorunu ile kentleri de tehdit ettiğini duyurdu.

Hükümetlerarası İklim Değişikliği Paneli'ne göre iklim değişikliğinden en fazla etkilenecek olan Akdeniz Çanağında bulunan Türkiye'nin Güneydoğu ve Doğu Anadolu bölgelerinde yüzde 20 ile yüzde 40 arasında, İç ve Batı Anadolu bölgelerinde ise yüzde 40'ı aşan oranlarda yağışların azalacağı öngörülüyor. Bu durum gelecekte bugünkünden daha uzun ve şiddetli kuraklıkların sıklıkla yaşanması olasılığını artırıyor. Yapılan kuraklık riski

çalışmalarında Türkiye nüfusunun 50 milyonluk kesimini barındıran 30 şehrin büyük oranda kuraklıktan etkileneceği görülüyor.

TEMA Vakfı, kömür madenciliği ve kömürlü termik santral yatırımlarının teşvik edildiğine dikkat çekerek büyük ölçüde suya ihtiyaç duyan kömürlü termik santrallerin planlanmış olması giderek kuraklaşan ülkemizde suyun kullanımı açısından bir tezat oluşturuyor. Türkiye'nin en verimli ovaları, kıyıları, zeytinlikleri termik santrallere feda edilirken, iklim değişikliğine katkımız da gün geçtikçe artıyor.

2018'de kuraklığın yanı sıra termik santrallerin tarıma etkilerinin gündemde olacağını tahmin ediyoruz.

2- Gıda fiyatları ve enflasyon

Geçen yıl olduğu gibi gıda fiyatları ana gündem konularından biri olacak. Her ay enflasyon verileri açıklandığında gıda fiyatları gündem oluşturacak. Tarımda ve gıdada yüksek girdi maliyetleri nedeniyle artan fiyatlar tartışılacak.

3-Ana gündem ithalat

Tarımda ithalat politikası bu yıl da sürdürülecek. Hayvancılık, hububat, bakliyat, yem hammaddeleri, bitkisel yağlar başta olmak üzere ithalatın 2017'den daha yüksek olması bekleniyor. Bunun ilk sinyalleri 2017 sonunda verildi. Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı Ahmet Eşref Fakıbaba'nın, konuşmalarında "bende ithalata karşıyım" demesi ithalatın artarak devam edeceği gerçeğini değiştirmiyor. Fakıbaba,

2018'de 300 bin ton et ithal edileceğini söylüyor.

Bakanlar Kurulu'nun, "İthalat Rejimi Kararı"nda gümrük vergilerinde yapılan değişiklikler de ithalat politikasının devam edeceğinin önemli göstergesi. Resmi Gazete'de yayımlanan kararda canlı hayvan, karkas et, yem hammaddeleri, buğday, mısır, arpa ve daha bir çok üründe gümrük vergileri düşürüldü. Bazı ürünlerde sıfırlandı. Bakanlar Kurulu Kararı ile Toprak Mahsulleri Ofisi'ne verilen hububat ürünlerini sıfır gümrükle ithalat yetkisi devam edecek. Et ve Süt Kurumu, sıfır gümrükle canlı hayvan ve kırmızı et ithalatını sürdürecektir.

İthalata dayalı tarım politikası kırsalda nüfusun azalmasına, tarımsal üretimin düşmesine neden olurken, Türkiye'nin ithalat faturası büyüyebilir.

4- Tarım destekleri

Bu yıl çiftçilere 14.8 milyar lira destek ödenecek. Bu desteğin 4 milyar lirası hayvancılığa verilecek. Mazot desteğinde çok büyük artış olacak. Başbakan Binali Yıldırım'ın Ekim 2016'da açıkladığı; "çiftçinin kullandığı mazotun yarısını bizden" taahhüdü nihayet bu yıl yaşama geçirilecek. Çiftçilere 2018 yılı bütçesinden 1.9 milyar lira mazot desteği ödenecek. Kırsal kalkınma yatırımlarına 1.7 milyar lira, pamuk üreticilerine 1.5 milyar lira destek ödemesi yapılacak.

Tarım destekleri konusunda bu yıl yeni bir uygulamanın da başlaması bekleniyor. Bakanlar Kurulu'nun daha önce aldığı karar doğrultusunda sertifikalı to-

hum kullanmayan çiftçilere tarım desteği ödenmeyecek.

5- Buzağı yılı ve hayvancılık

Bu yıl hayvancılık sektörü kırmızı et ve çiğ süt fiyatı, ithalat, destekler ve buzağı kayıpları ile hep gündemde olacak. Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı Ahmet Eşref Fakıbaba, buzağı ölümünün yüzde 15'ten yüzde 5'e düşürülmesi için 2018'i hayvan hasatlıkları ile mücadele ve buzağı yılı ilan ettiklerini açıklamıştı. 2017 yılında kaldırılan besi desteği bu yıl tekrar uygulanacak. Hayvan başına 250 lira ödeme yapılması öngörülüyor. Hayvancılık politikasında önemli değişikliklerin olacağı 2018'de en az 3 yıl sürecek yeni bir proje ile sözleşmeli üretim yapacak küçük aile işletmeleri desteklenecek. Millî Hayvancılık Politikası temel alınarak hazırlanan proje ile küçük aile işletmeciliği, besicilik ve **küçükbaş hayvancılığın** yönelik destekler artırılacak. İlk etapta 20 bin işletmenin rehabilitasyonu öngörülüyor.

6- Gübrenin maliyeti ve fiyatı

Bu yıl gübre konusunda bir ilk yaşanıyor. Amonyum nitratlı gübrelerin patlayıcı yapımında kullanılmasını önlemek amacıyla tüm gübrelerin karekod ve DNA Barkod ile izlenmeye alınması Ocak 2018 itibarıyla başladı. Dünyada ilk kez Türkiye'de başlayan bu uygulamanın, gübre maliyetini artırması ve bunun da çiftçiye fiyat artışı olarak yansımaları bekleniyor.

7- Teknoloji kullanımı

Tarımda maliyetlerin yükselmesi, verimliliğin düşmesi, yaşlanan kırsal nüfus, işçi bulunamaması gibi sorunlar tarımda teknoloji kullanımını zorunlu hale getiriyor. Bu yıl tarımda teknoloji kullanımı daha çok gündeme gelecek. Özetle, yeni yılla birlikte umutların yeşermesini bekliyoruz. Ancak, geçmişten gelen kronik sorunlar, ithalata dayalı politikalar Türkiye'yi tarımda her geçen yıl daha çok dışa bağımlı hale getiriyor. Dileğimiz üretimi destekleyen, artıran, üreticiyi ve tüketiciyi koruyacak ulusal bir politikanın uygulanması.

850 MİLYON LIRA TAZMİNAT ÖDENDİ

TARSİM 300 bin hasar dosyası için işlem yaptı

Tarım Sigortaları Havuzu (TARSİM), 2017 yılıyla ilgili faaliyet sonuçlarını açıkladı. Buna göre üreticilerin ödediği toplam prim 736 milyon liraya ulaşırken, TARSİM oluşan hasarlar nedeniyle çiftçilere 850 milyon lira tazminat ödedi. Devlet desteği dahil toplam prim üretimi ise 1,6 milyar lirayı aştı.

Yine 2017 yılında, 1,6 milyon adet tarım sigortası poliçesi düzenlenerek, 23 milyon dekar alan ve 1,8 milyon arılı kovan sigortalandı. 29 milyar liralık tarımsal değere teminat veren havuzdaki küçükbaş ve büyükbaş hayvan sayısı da bir önceki yıl ile karşılaştırıldığında yüzde 50 artışla 2,4 milyonu buldu. Ayrıca sistem çerçevesinde 300 bin hasar dosyası işlem gördü. Bu dosyaların büyük bir çoğunluğunu dolu kaynaklı hasarlar oluşturdu. En çok hasar gören iller Malatya, Manisa, Giresun, Konya ve Mersin; en çok hasar ihbarı alınan ürünler ise kayısı, buğday, fındık, üzüm, elma ve ayçiçeği oldu.

11 yılda 9 milyon poliçe

Açıklamada kuruluşundan bu yana TARSİM'in ulaştığı güçle ilgili verilere de yer verildi. Buna göre 2006 yılından bugüne kadar tüm tarım sigortası branşlarında 9 milyon poliçe üretildi ve toplam prim 6,5 milyar lirayı buldu. Sigortalı alan 135 milyon dekara, sigortalı üretici/işletme 2,4 milyona, büyükbaş ve küçükbaş hayvan 8,7 milyona, sigortalı arılı kovan 6,7 milyo-

Başvuru iki kat arttı

TARSİM, 13 Kasım'da Antalya'da meydana gelen dolu, fırtına ve hortum nedeniyle ortaya çıkan durumla ilgili de güncel bilgiler verdi. Buna göre ekili alanları ve seraları zarar gören sigortalı üreticilerden 500'ün üzerinde hasar ihbarı alındı. 300 civarındaki üreticiye, 1 hafta gibi kısa bir sürede 10 milyon lira tazminat ödemesi yapıldı. Yetkililer, bu felaketin ardından, bölgeden gelen poliçe başvurularının geçen yılın aynı dönemine göre 2 katına çıktığına, üreticilerin hasar gördükten sonra daha duyarlı olmaya başladığına dikkati çektiler.

na, üreticiye ödenen tazminat 4 milyar liraya ve sigortalanan varlık bedeli 123 milyar liraya ulaştı.

Keçi-koyun üretim ve tüketimi artırılmalı

Türkiye Ziraat Odaları Birliği (TZOB) Genel Başkanı Şemsi Bayraktar, et tüketiminin koyun, keçi, hindi, kaz ve ördekle çeşitlendirilmesi gerektiğini bildirerek, "et üretiminde ve tüketimde bütün ağırlığı kırmızı ette sığır, kanatlıda tavuk etine verdik. ► **5'te**

Keçi-koyun üretim ve tüketimi artırılmalı

Kırmızı ette koyun, keçi eti üretimi ve tüketimi, kanatlarda hindi, kaz ve ördek eti üretimi ve tüketimi artırılmalıdır" dedi.

Bayraktar, yaptığı açıklamada, 1997 yılında hindide 5 milyon 328 bin, ördekte 1 milyon 829 bin, kazda 1 milyon 795 bin olan hayvan mevcudunun 2011'de hindide 2 milyon 563 bin, 2012'de kazda 676 bine, ördekte 357 bine gerilediğini, 2016'de hindi sayısının 3 milyon 183 bine, kaz sayısının 933 bine, ördek sayısının 414 bine yeniden yükseldiğini belirtti. Buna karşın 1997'de 61 milyon 402 bin olan yumurta tavuğu sayısının 2016'da 108 milyon 689 bine, et tavuğu sayısının 104 milyon 871 binden 2016'da 220 milyon 322 bine çıktığını vurgulayan Bayraktar, şunları kaydetti:

"1997'de 471 bin 415 ton olan tavuk eti üretimi, 2016'da 1 milyon 879 bin ton oldu. Tavuk eti üretimi bu yıl rekor kırarak 2 milyon tonu aşacak. Buna karşın hindi eti üretimi 2016'da 46 bin 501 ton oldu. Bu yıl hindi eti üretimi 50 bin tonda kalacak gibi görünüyor. 2016'da 2 bin 117 ton kaz, 421 ton ördek eti üretildi. Bu rakamlar rahatlıkla 4-5 katına çıkarılabilir. Üstelik hindi, kaz gibi kanatlılardan tavuktan çok daha fazla et verimi elde edilebiliyor. Bir tavuktan elde edi-

len ortalama et 1,7 kilogramda kalırken, hindide bu rakam 10 kilograma çıkıyor. Tabii ki hindi, kaz, ördek gibi kanatlılardan elde edilecek et, tavuk etinin tüketimdeki yerini doldurmaları mümkün değildir. Yine de önemli bir kanatlı eti üretim kaynağı olabilirler."

"Kırmızı ette, koyun ve keçi etinin payı yüzde 25'i bulmalıdır"

Kırmızı ette de benzer bir durum olduğuna dikkati çeken Bayraktar, şu bilgileri verdi:

"2016'da üretilen 1 milyon 173 bin 42 ton kırmızı etin yüzde 90,3'ünü siğir eti oluşturdu. Siğir eti 1 milyon 59 bin 195 tonu bulurken, bu rakam, koyunda 82 bin 485, keçide 31 bin 11, mandada 351 tonda kaldı. Bu sürdürülebilir bir durum değildir. Kırmızı ette, koyun ve keçi etinin payı yüzde 25'i bulmalıdır. Halen, ülkemizde 14 milyon 659 bin siğir, 157 bin manda, 33 milyon 562 bin koyun, 11 milyon 11 bin keçi mevcudu vardır. Anadolu, **küçükbaş hayvancılığa** son derece uygundur. Bu topraklarda rahatlıkla 1 milyonun üzerinde manda, 50-60 milyon koyun, 15-20 milyon keçi beslenebilir. Islah çalışmalarıyla et üretimi de hayvan sayısındaki artıştan çok daha fazla artırılabilir."

TEŞEKKÜR

Birliğimizin 10'uncu yılı etkinliğine bizzat katılan ve telgraf ile destek olan başta Gümrük ve Ticaret Bakanı Bülent TUFENKCI olmak üzere Vali Ali KABAN, AK Parti Genel Başkan Yardımcısı ve Malatya Milletvekili Öznur ÇALIK, Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkan Yardımcısı ve Malatya Milletvekili Veli AĞBABA, Malatya Milletvekili Mustafa ŞAHİN, Büyükşehir Belediye Başkanı Ahmet ÇAKIR, Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Ahmet GÜLDAL, AK Parti İl Başkanı Hakan KAHTALI, Türkiye Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliği Genel Başkanı Nihat ÇELİK, İl Emniyet Müdürü Ömer URHAL, İlçe Belediye Başkanları, STK Temsilcileri, Siyasi Partilerin Temsilcileri, kamu kurum ve kuruluşların yetkililerine muhtarlarımıza, yetiştiricilerimize ve tüm katılımcılara, çiçek çelenk gönderenlere, tüm emeği geçenlere, Plaket alan (sponsor) Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Hasan Hüseyin ERKOÇ, Kurtsan Süt Sağım Makineleri Yönetim Kurulu Başkanı Ahmet KURT, Texmart Global Shopping Yönetim Kurulu Başkanı Hikmet TANRIVERDİ, Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdür Vekili Tahir MACİT, Tarım Kredi Kooperatifi Bölge Müdürü Mustafa ALTINOK, Hekimhan Belediye Başkanı Aliseydi MİLLİOĞULLARI, Kültür ve Turizm İl Müdür Vekili Levent İSKENDEROĞLU, Koyun Keçi Dünyası Yönetim Kurulu Başkanı Melek BULUT, Doğal TV'den Ümit ŞAHİNLER, Genpark Jeneratör Yönetim Kurulu Başkanı Hakan GÜLDAŞ, Grencert Belgelendirme ve Eğitim Tic.Ltd.Şti. Yönetim Kurulu Başkanı Murat KILIÇ, Gözde Sağlık Grubu'ndan Dr. İbrahim KARAMAN, Şampiyon Tarım ve Hayvancılık Entegre Tesisi'nden Hüseyin KIYMAZ, Özbek Danışmanlık 'tan Özlem ÖZBEK, Malatya Süt Üreticileri Birliği Başkanı Aziz KURTOĞLU, Gülhasar Yönetim ve Danışmanlık Hizmetleri Malatya Şube Müdürlüğü'ne teşekkür ederiz.

Malatya Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliği
Yönetim Kurulu Başkanı
İhsan AKIN